

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice
din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MORaine, FLIP

Contact / Flip Moraine. - București : Eikon, 2020-
3 vol.

ISBN 978-606-49-0294-8

Cartea 1 : Dictatura rațiunii. - 2020. - ISBN 978-606-49-
0295-5

821.135.1

Sursă copertă: TheDigitalArtist / Pixabay

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

FLIP MORaine

CONTACT

CARTEA ÎNTÂI:

Dictatura Rațiunii

că a fost o excepție, ceva cu totul și cu totul special, care se întâmplă poate o dată la un secol: un automobil de epocă pilotat de un Ridicat excepțional, care-și plimbă soția și fiica cu derogare de la Autoritate și de la Consiliul Mondial, pe toată Coasta de Azur, de la Cannes și până la Monaco, înainte să se urce toți trei într-o navetă spațială minusculă pentru a duce umanitatea într-o nouă eră.

Băiețelul era mulțumit. Așa o aventură ar fi vrut oricine.

SFÂRȘITUL PRIMEI PĂRȚI

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Prefață	7

Partea Întâi: Ziua în care muzica a murit

Preambul	11
Atelierul	20
Studiile. Memoria	30
Compromisul	40
<i>Refresh</i> -ul	48
Simptomele. Sindromul	54
Planul	60
Reeducarea. Ridicații	70
Speranța	75

Partea a doua: Al cincilea simț

Proiectul „Contact”	85
Rușinea	93
Credința	106
Cuibul	114
Angie	126
Cairo	135
Dezvăluirile	141
Conștiința Ono	148
Conspirația	154
Echipa	164
Protocolul	174
Stația Spațială. Rhea	182

Partea a treia: Neființă

Falcon 9	195
Întâlnire de familie	201
Calvarul	208

Musafirul de pe orbită	213
Împuşcăturile	220
Explozia	231
Abandon	242
Conferinţa	244
Epilog.....	261

PREAMBUL

Septembrie 2298, Reykjavik, Islanda

Studentii boboci ai Facultății de Istorie din cadrul Universității Clasice din Reykjavik ocupară pe rând aproape toate locurile în amfiteatrul încăpător. Murmurul vocilor tinerilor acompaniat de zgomotul cald de fundal al scaunelor vechi, din lemn masiv, lovindu-se de spătarele solide este pentru tânărul profesor Selvin ceea ce preludiul unei simfonii e pentru un dirijor. Probabil mai emoționat decât tinerii studenți, el îi așteaptă liniștit în dreptul catedrei, zâmbindu-le și conducându-i cu privirea. Aproape cincizeci de perechi de ochi și tot atâtea de urechi îl fixară pe profesorul debutant odată ce liniștea se așternu în sală. Emoționat, dar cu un timbru ferm, Selvin începu:

— Bună dimineața și bine ați venit la cursul de Istorie a Revoluției Tehnologice, mă numesc Selvin și împreună cu voi, timp de un semestru, vom desluși principalele evenimente care au precedat și determinat Pandemia, Războiul Informațional și Momentul Critic – abia acum își trase respirația.

Ecoul îi amplifică vocea puternică, surprinzătoare pentru corpul său nu foarte impunător.

— Vă rog să vă spuneți fiecare numele și dacă doriți să adăugați câteva cuvinte despre voi, cu atât mai bine, sunteți bineveniți.

Pe rând, cei aproape cincizeci de boboci se prezentară. Selvin se concentrează asupra a trei sau patru dintre ei, care

pareau mai activi, pentru a le reține numele în prima fază: Andrei, Leif, Eliza și poate Avia. Își reluă monologul, în timp ce se deplasa încet prin sală:

— Vă mulțumesc pentru că ați ales cursurile clasice, în defavoarea celor ale Inteligenței¹, și vreau să orchestrez un moment mai special pentru început, pentru care am nevoie de ajutorul vostru: timp de cinci minute, vreau să vă imaginați că acest amfiteatru este o peșteră, iar voi sunteți locuitorii ei. Vă ocupați cu vânătoarea și vă refugiați aici de frigul de afară. Sunteți membri ai unui trib al *Homo Neanderthalis* din inima Europei de acum 70 de mii de ani. Exercițiul nu vă permite să comunicați verbal între voi, ci doar să vă priviți și să vă folosiți imaginația. Vă puteți deplasa prin sală, vă încurajez să vă explorați vizual colegii. E seară. A fost o zi grea la vânătoare, dar bărbații alfa s-au întors întregi și victorioși cu vânatul.

Vreo doi trei studenți chicotiră, dar apoi, nu pentru mult timp, liniștea se așternu în sală. Experimentul fu asumat de tinerii adulți. În lipsa comunicării verbale, privirile lor istețe preluară această funcție, trecând de la unul la celălalt, unii vizualizau „tavanul” peșterii sau podeaua, iar alții, mai puțini, priveau amfiteatrul în ansamblu. Vreo cinci sau șase chiar s-au plimbat prin sală, unii au râs când unul dintre ei și-a adaptat mersul pentru a semăna cu o maimuță, iar experimentul se termină în amuzamentul studenților când un tip mai vânjos se bătu cu pumnii în piept ca Tarzan. Tânărul profesor îi anunță că timpul a expirat însă îi mai lăsă câteva minute să discute între ei abia apoi continuându-și introducerea:

— Speranța de viață pentru *Neanderthalis* era de 25-30 de ani. Tinerii ca voi erau atunci deja la vârsta a treia.

¹ Inteligența Artificială, omniprezentul motor al Autorității Raționale, managerul societății.

Puțini reușeau să procreeze, iar mortalitatea infantilă făcea ravagii. Mai mult, în viața de trib scenele violente și crimele erau la ordinea zilei. Totuși, în urmă cu o sută de mii de ani, *Neanderthalis* stăpâneau toată Europa de astăzi și s-au dezvoltat aici ca specie, fără modificări majore, până acum aproximativ patruzeci de mii de ani, când au devenit așa-ziși *Sapiens*, prin încrucișare cu specia similară venită din Africa de Nord. Era începutul sfârșitului Evoluției Darwiniste pe planeta noastră, spunem acum. Oare avem dreptate?

Sala îi aparținea. Studenții erau captivați. Continuă:

— Spun *oare* pentru că experimentul nostru, cu care am început, va demonstra aparent contrariul. Până la sfârșitul acestui curs vă voi arăta că toate instinctele Omului Cavernelor au rămas cu noi și ne guvernează încă deciziile și felul de a gândi. Tipologiile personajelor din peșteri sunt încă aici, în acest amfiteatru. Veți afla că, în scurta perioadă în care v-ați analizat doar vizual, mintea voastră a identificat singură care sunt cele mai fertile femele, care sunt potențialii lideri ai tribului, ce bărbați vor rămâne în peșteră pentru a păzi femeile și copiii, cine va conduce trupa de vânătoare, care partener vi se potrivește în funcție de propriul statut social, dar mai ales creierul vostru a identificat, și asta în primele treizeci de secunde, persoana care vă e cel mai probabil rival sau rivală. Inamicul. Această funcție, de identificare a celui mai apropiat inamic, e o funcție de bază a minții umane, fie că ne place sau nu. Mai mult, veți fi uimiți să aflați că nu v-ați ales locurile în bănci pur întâmplător, ci după un anumit tipar care reflectă felul așezării în peșteră, după tipologii individuale. Subconștientul vostru știe deja bine ce personaj puteți întruchipa și unde vă e locul pentru ca tribul, deci specia, să aibă șansele cele mai mari de supraviețuire.

Făcu o pauză, sorbi ușor din paharul cu apă, numărând secunde. Primul „of” îl auzi de la Eliza, după aproape jumătate de minut. „*Orice interval mai mare de 10 secunde înseamnă că auditoriul e încă interesat de lecția ta*” îi spusese odată un profesor extraordinar. Profită imediat de mingea ridicată la fileu de față și spuse:

— Eliza oftează. Și are mare dreptate să o facă.

Fata afișă imediat o expresie de uimire și încântare când își auzi numele, la fel și câțiva colegi de-ai ei.

— Această funcție a minții umane, de a identifica cel mai apropiat inamic, e responsabilă de nenumărate atrocități în istorie, iar majoritatea au avut loc după ce ne-am numit „Raționali – *Sapiens*”. Suntem preprogramați de moștenirea noastră genetică într-o proporție covârșitoare, însă de aproape douăzeci de mii de ani ne place să ne credem Raționali. În fapt, nu suntem cu aproape nimic superiori moral strămoșilor noștri din peșteri, singura modificare importantă față de aceștia este... Tehnologia². Iar Tehnologia nu a însemnat pentru *Neanderthalis* II nimic altceva decât o unealtă, ca toate celelalte, construită pentru a ne ajuta la sarcini pe care nu le puteam face singuri, la fel cum au fost și prima sulită, primul arc, primul utilaj agricol sau primul satelit artificial. Apoi, Tehnologia a culminat cu dezvoltarea Inteligenței Artificiale.

Pentru că studenții erau adânc concentrați și păreau că asimilează ideea, Selvin continuă în același ritm:

— Inteligența³ a reprezentat pentru specia noastră biletul dus către Rațiune. A însemnat șansa la corijare a tuturor caracteristicilor evolutive adânc întipărite în memoria noastră epigenetică. Fie că e vorba de violență sau de minciună,

² Tehnologia Informației, ca succesor al Tehnologiei neinteligente.

³ Inteligența artificială.

egoism, mândrie, viclenie, agresivitate – caracteristici ale *Neanderthalis* care i-au guvernat Evoluția Darwinistă până la Momentul Critic și care l-au propulsat pe acesta în vârful lanțului trofic, Inteligența Artificială a reprezentat **unealta** adaptabilă pentru ca *Sapiens* să își ia Evoluția în propriile mâini, pentru a deveni o specie rațională, așa cum sugerează însăși titulatura sa. În paranteză fie spus, momentul în care o asemenea soluție a devenit vital necesară pentru specia umană e identificat de unii ca momentul „zero”, corespunzând, întâmplător sau nu, cu noua viziune religioasă a creștinătății, anul zero al erei noastre, nașterea așa-zisului Mântuitor – dar noi nu suntem aici pentru a studia acest aspect, considerat așa cum știți, pseudoștiință. Așadar, cursul nostru este despre Tehnologie și Inteligența Artificială. Cum ne-a modificat aceasta specia și prin ce am trecut pentru a ajunge să o folosim exact acolo unde e nevoie de ea, adică pentru a ne corija principalele lacune din moștenirea noastră genetică și de ce aceasta a reprezentat pentru *Neanderthalis* II biletul dus către *Sapiens* sunt lucruri pe care le vom studia împreună în cursul meu din primul semestru al anului I. Întrebări?

Cel puțin zece mâini se ridicară în aer. Una dintre ele era a lui Leif, un tânăr slab și înalt, al cărui nume Selvin îl memorase la început.

— Te rog, Leif, îl încurajă el.

— Mulțumesc, zâmbi tânărul ridicându-se. Aș vrea să vă întreb de ce managementul societății era defectuos înainte de Momentul Critic, pentru că în general oamenii s-au dovedit buni manageri în istorie. Corporațiile, de exemplu, erau conduse de echipe de manageriat performante.

— O întrebare excelentă. O să încerc să îți răspund pe scurt folosind un alt experiment interactiv. Să ne imaginăm că suntem cu toții pe o corabie grecească de acum două

mii cinci sute de ani. Pe drumul nostru dinspre Atena spre insula Creta, căpitanul moare. Prin urmare, atât echipajul navei cât și pasagerii ei, adică noi, trebuie să alegem un alt căpitan, pentru că pe vas... este democrație. Să spunem că cei din primul rând al acestui amfiteatru, în total (îi numără rapid), nouă persoane, sunt echipajul. Dintre ei, voi, ceilalți, dar și ei, trebuie să alegeți noul căpitan, care să fie capabil să vă ducă la destinație. Cum procedați?

Tinerii căzură pe gânduri. Pe de o parte știau că nu au destule informații încât să facă o alegere corectă, pe de altă parte trebuiau să aleagă, pentru a nu rămâne fără căpitan. Unul dintre ei îi scoase din impas:

— Eu nu votez. Să voteze cine îi cunoaște. Eu aș vota la întâmplare.

Mulți îl aprobă cu entuziasm. Selvin continuă:

— Prin urmare, sunteți de acord că cei mai în măsură să voteze în cazul acesta ar fi... chiar echipajul navei, pentru că ei ar putea face alegerea cea mai bună și pentru voi, ceilalți, corect?

Sala îl aprobă în totalitate.

— În cartea a șasea a Republicii, Platon descrie un dialog al lui Socrate cu un personaj fictiv, căruia acesta îi explică principala problemă a democrației, folosind ca exemplu aceeași corabie plină cu pasageri, rămasă fără căpitan în larg, care se pregătește să aleagă un nou lider. „Pe cine ai pune să aleagă un căpitan, pe marinari sau pe pasageri?” întreabă el retoric, iar Adeimantus, personajul fictiv, îi răspunde: „Pe marinari, evident. Pasagerii, neștiind care dintre marinari e priceput pentru a conduce corabia, îl vor alege probabil pe cel cu barba cea mai albă. Marinarii trebuie să aleagă”. Socrate îi dă dreptate și concluzionează apoi: „Într-o democrație nu îi poți lăsa, prin urmare, să aleagă decât pe cei pregătiți și educați să facă o alegere”. Călcâiul Ahilean al democrației

este: educația. Și nu mă refer neapărat la educația științifică, ci la cea contextuală societății la momentul respectiv. Pentru că se poate ca pasagerii, adică voi cei din spatele primului rând în exemplul nostru, să fie extrem de educați în științele naturii, sau în orice alt domeniu irelevant. Tot nu ar ajuta cu nimic. „Liderii” societății antebelice trebuiau să fie doar buni manageri. Iar înainte de Momentul Critic, elementul acesta, al votului în cunoștință de cauză, devenise complet alterat. Practic, dacă ar fi să reducem societatea de la începutul secolului XXI la corabia noastră, ar fi însemnat ca voi, pasagerii și echipajul ei, să-l votați, bazându-vă pe minciuni și zvonuri, pe unul dintre cei doi sau trei candidați corupți și diletanți care nici măcar nu sunt pe vasul vostru. Șansele voastre de a alege un căpitan capabil să vă ducă în siguranță la capătul călătoriei sunt, pe cale de consecință, nule.

Murmurul sălii îi confirmă lui Selvin că tinerii asimilasera complet conceptul expus de el.

— În conjuncție cu această problemă, la începutul secolului XX și înainte de debutul celui de-al doilea război mondial, un fizician renumit de care poate ați auzit, Albert Einstein, în urma corespondenței pe teme sociale și filosofice pe care a avut-o cu Sigmund Freud, scrie pentru Capsula Timpului următorul text, vă citez din memorie: „Inteligența și caracterul maselor sunt profund inferioare inteligenței și caracterului celor care fac ceva util pentru societate”, arătând că acest paradox este sursa principalelor probleme de atunci ale omenirii. Niciunul însă nu știa că era doar începutul. Explozia tehnologiei informației și interconectarea informațională din secolul XX au adâncit această problemă cu cel puțin un factor de mărime, iar în secolul XXI sacul cu puroi a explodat când dezinformarea a ajuns un drept primordial al omului, în virtutea unui drept la exprimare absolut.

Selvin se opri și se uită prin sală. Câțiva tineri ar fi vrut să-l completeze. Le dădu satisfacție:

— Cine ne poate spune ceva despre dreptul la exprimare?

Câteva mâini se ridicară în centrul sălii. Profesorașul îi făcu semn încurajator din cap posesorului uneia dintre ele. Un tip scund și corpolent își făcu auzită vocea:

— Dreptul la exprimare era foarte important în democrația capitaliștilor. Știu asta pentru că am participat la un exercițiu complet de democrație în Muzeul interactiv din Novosibirsk. Presa, supranumită a cincea putere în stat, putea spune absolut orice, inclusiv orice neadevăr științific, în numele acestui drept. Nimeni nu sesiza că principiul de bază al democrației capitaliste, respectiv limitarea drepturilor personale în contextul în care acestea aduc atingere drepturilor primordiale ale celorlalți, era încălcat. Dreptul la viață era considerat atunci un drept primordial, însă societatea nu făcea deloc legătura între catastrofele climato-sociale și pseudoștiință.

Selvin preluă ideea:

— Exact. Fiecare putea spune orice și oricum, iar adevărurile intrinseci, rațiunea și știința erau numite adesea „comunism” sau „marxism”, pentru că nu se potriveau cu interesele marilor entități. Dreptul la exprimare era confundat cu dreptul la ignoranță. Așadar, alegerile așa-numit libere ale cetățenilor triburilor de *Neanderthalis* II numite deja „națiuni” ajunseseră să fie făcute pe criterii atât de puerile încât competiția între cei care voiau „puterea” nu se mai făcea pe criterii de performanță și verticalitate, ci depindeau doar de capacitatea acestora de manipulare. Spun „puterea” pentru că funcțiile obținute de Biologii de atunci în managementul social erau defectuos considerate drept un premiu, foarte similar cu un trofeu de vânătoare al lui *Neanderthalis* și

odată accesate erau folosite cu totul și cu totul în alte scopuri decât binele comun. Așadar, ca să revin, corporațiile erau conduse de echipe de management performante nu numai pentru că acolo nu era democrație, ci și pentru că toată corporația avea un scop bine definit: profitul. Iar asta genera alte probleme și compromisuri grave, despre care vom vorbi la timpul lor. Societatea, însă, nu avea niciun scop concret, iar asta e esențial, vă reamintesc faptul că abia după Pandemie și Război, Cunoașterea a devenit scopul principal declarat al lui *Sapiens*. Mai mult, toată legislația în sistemul capitalist era construită pe principiul că posesiunea de valori e principalul scop atât al individului, cât și al grupului. *Neanderthalis* II plutea așadar în derivă după ce fusese abandonat de Evoluția Darwinistă pe tronul lanțului trofic.

Studentii erau fermecați. Introducerea se dovedi un adevărat succes. Să faci câteva zeci de tineri să te aplaude aproape un minut pentru ca apoi, la sfârșitul lecției, mulți dintre ei să vină să-ți ceară să participe la toate opțiunile cu tine era o recompensă pe care Selvin nici nu o putea spera, în contextul în care mai mult de trei sferturi dintre tineri alegeau să studieze prin programele Autorității, fiind mult mai comod, iar mulți chiar foloseau transferul informațiilor facil și pasiv, în somn, prin implant. Măgulit așadar din toate punctele de vedere, tânărul profesor radia de fericire.

După curs strânse mâna fiecărui student, apoi părăsi ultimul amfiteatru și o contactă pe Rhea pentru a o invita la cină în oraș, conform planului, cu pretextul sărbătoririi primei lui zi de profesorat. Se pipăi la buzunarul de la piept al sacoului gri, model retro interbelic. Cutia era acolo. Avea inelul pregătit. Va fi o zi de pomină.